

Звіт про роботу Експертної проблемної комісії «Терапія» МОЗ та НАМН України за перше півріччя 2014 року

Відповідно до Наказу № 133/19 від 19.02.2014 р. по Міністерству охорони здоров'я України та Національній академії медичних наук України про експертні проблемні комісії МОЗ та НАМН України, які діють з метою подальшого вдосконалення організації та координації наукових досліджень і розробок у сфері охорони здоров'я, визначення пріоритетних напрямків розвитку медичної науки, Проблема комісія «Терапія» отримала нову назву — Експертна проблема комісія (ЕПК) «Терапія» МОЗ та НАМН України. 9 квітня 2014 р. затверджено офіційну адресу ЕПК «Терапія» МОЗ та НАМН України (61039, м. Харків, просп. Постишева, 2-А, ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України») та її оновлений склад на 2014–2016 рр.:

Голова комісії: Коваленко Володимир Миколайович, академік НАМН України, директор ДУ «Національний науковий центр «Інститут кардіології імені М.Д. Стражеска» НАМН України», д. мед. н., професор.

Заступник голови: Фадєєнко Галина Дмитрівна, директор ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України», д. мед. н., професор.

Секретар: Чернишов Володимир Анатолійович, провідний науковий співробітник відділу популяційних досліджень ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України», доктор медичних наук.

Члени комісії:

Бабак Олег Якович, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 1 Харківського національного медичного університету МОЗ України, д. мед. н., професор;

Кравчун Нона Олександрівна, заступник директора з наукової роботи ДУ «Інститут проблем ендокринної патології імені В.Я. Данілевського НАМН України», д. мед. н., професор;

Нетяженко Василь Захарович, чл.-кор. НАМН України, завідувач кафедри пропедевтики вну-

трішньої медицини № 1 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, д. мед. н., професор;

Орловський Віктор Феліксович, завідувач кафедри сімейної медицини з курсом пропедевтики внутрішніх хвороб та ендокринології Медичного інституту Сумського державного університету, д. мед. н., професор;

Потейко Петро Іванович, завідувач кафедри фтизіатрії та пульмонології Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України, к. мед. н., доцент;

Скрипник Ігор Миколайович, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 1, проректор з науково-педагогічної роботи ФПО ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», д. мед. н., професор;

Топчій Іван Іванович, завідувач відділу нефрології ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України», д. мед. н., професор;

Целуйко Віра Йосипівна, завідувач кафедри кардіології та функціональної діагностики Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України, д. мед. н., професор;

Яцишин Роман Іванович, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 1 Івано-Франківського національного медичного університету, д. мед. н., професор.

За звітний період до ЕПК надійшли матеріали щодо планування 5 докторських дисертацій, 41 кандидатської дисертації, затвердження 2 інформаційних листів, 4 нововведень та 3 методичних рекомендацій. Усього 55 робіт.

Аналіз надісланих робіт показав, що переважно всі праці присвячено поєднаній патології внутрішніх органів і систем людини, що належать до двох і більше спеціальностей клінічної медицини терапевтичного напрямку.

У 19 роботах розглянуто поєднану патологію серцево-судинної та ендокринної систем, у 6 — серцево-судинної і шлунково-кишкового тракту,

у 5 — шлунково-кишкового тракту й ендокринної системи. По 3 праці торкалися поєднаної патології серцево-судинної та бронхолегеневої, кістково-суглобової та ендокринної систем. По 2 роботи стосувалися поєднаної патології серцево-судинної системи й нирок, кістково-суглобової системи і шлунково-кишкового тракту, кістково-суглобової та серцево-судинної систем, а також бронхолегеневої й ендокринної систем. По 1 праці мали стосунок до питань поєднаної патології нирок, серцево-судинної та ендокринної систем; нирок і ендокринної системи; кістково-суглобової, серцево-судинної та ендокринної систем; системи крові й серцево-судинної системи; шлунково-кишкового тракту, нирок і системи крові; шлунково-кишкового тракту, ендокринної і серцево-судинної систем; бронхолегеневої, серцево-судинної систем і системи крові, а також бронхолегеневої системи і шлунково-кишкового тракту.

Розробки новітніх лікувально-профілактичних технологій торкалися 5 докторських і 37 кандидатських дисертацій. Розробці сучасних лікарських засобів присвячено 1 кандидатську дисертацію.

Найбільшу кількість робіт (14) отримано від Харківського національного медичного університету МОЗ України, 7 надійшло із ДЗ «Луганський державний медичний університет» МОЗ України, 6 надіслано із Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України. По 4 праці розглянуто з Івано-Франківського національного медичного університету МОЗ України та ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України» (Харків). По 3 роботи надіслали Буковинський державний медичний університет МОЗ України (Чернівці), Національний медичний університет імені О.О. Богомольця МОЗ України (Київ), Запорізький державний медичний університет МОЗ України, ДВНЗ «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України, медичний факультет і ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України». По 1 роботі розглянуто із ДУ «Кримський державний медичний університет імені С.І. Георгієвського» (Сімферополь), Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького МОЗ України й Донецького національного медичного університету імені М. Горького МОЗ України.

Не відповідали паспорту спеціальності 14.01.02 — внутрішні хвороби і профілю ЕПК «Терапія» матеріали щодо планування 3 кандидатських дисертацій, які отримано із 3 навчальних закладів України: Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького МОЗ

України, ДВНЗ «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України (медичний факультет) та Національного медичного університету імені О.О. Богомольця МОЗ України (Київ). Ці матеріали рекомендовано розглянути у відповідних профільних ЕПК: «Кардіологія та ревматологія», «Пульмонологія та фтизіатрія» і «Ендокринологія».

Під час аналізу рецензій на всі матеріали виокремлено такі загальні зауваження рецензентів:

- невідповідність назви й мети дисертаційної роботи чинним в Україні з лютого 2014 р. вимогам «Експертної оцінки основних положень дисертації» (Спецвипуск газети «Освіта України», лютий 2014 р.);
- збіг в окремих роботах рекомендацій щодо оптимізації лікування з уже відомими;
- невідповідність розподілу пацієнтів на групи відносно поставлених завдань дослідження, недостатня кількість пацієнтів у групах для отримання валідних результатів;
- відсутність у розширеній анотації певних схем лікування хворих при зазначеному в меті роботи «підвищенню ефективності лікування пацієнтів»;
- відсутність в окремих анотаціях відомостей про групи хворих, у яких вивчатимуться особливості перебігу захворювання, і на підставі яких критеріїв;
- в окремих випадках здобувачі не вказують тести, які відображено в загальноприйнятих стандартах обстеження, і додаткові тести, які проводимуться дослідником для досягнення мети;
- у деяких випадках здобувачі не вказують препарати базисної терапії та лікарські засоби, за допомогою яких вони планують оптимізувати лікування;
- із розширеної анотації окремих здобувачів видно, що групи контролю плануються методом випадкової вибірки, тоді як для зменшення статистичної похибки їх слід планувати методом «випадок—контроль»;
- при обґрунтуванні актуальності проблеми дисертаційного дослідження в анотації наводяться літературні джерела, давність яких перебільшує 10 років;
- іноді розширена анотація не містить чітких відмінностей дисертаційної роботи від уже наявних даних із проблеми, що досліджується.

Позитивне рішення Проблемної комісії здобули такі праці.

1. Матеріали щодо планування докторських дисертацій:

— асистента кафедри внутрішніх та професійних хвороб Харківського національного медично-

- го університету МОЗ України, к. мед. н. О.Л. Архіпкіної на тему: «Патогенетичні, клінічні та терапевтичні аспекти гіпертонічної хвороби у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень» (науковий консультант — д. мед. н., проф. В.А. Капустник);
- доцента кафедри внутрішньої медицини № 1, клінічної імунології та алергології імені акад. Є.М. Нейка ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» МОЗ України, к. мед. н. П.Р. Герича на тему: «Хронічне обструктивне захворювання легень та ішемічна хвороба серця: патогенез поєднаної кардіореспіраторної патології та диференційовані підходи до вибору терапії» (науковий консультант — д. мед. н., проф. Р.І. Яцишин);
 - старшого наукового співробітника відділу клінічної фармакології і фармакотерапії ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України» (Харків), к. мед. н. С.М. Пивовара на тему: «Прогнозування перебігу й ефективності лікування серцевої недостатності у хворих на ішемічну хворобу серця та нетоксичний зоб: клініко-генетичні, імунологічні аспекти» (науковий керівник — д. мед. н., ст. наук. співр. Ю.С. Рудик);
 - доцента кафедри внутрішніх хвороб № 3 Запорізького державного медичного університету, к. мед. н. Б.Б. Самури на тему: «Удосконалення діагностики, профілактики та лікування кардіоваскулярних подій у хворих на хронічні лімфопроліферативні захворювання» (наукові консультанти — д. мед. н., проф. Ю.М. Колесник; д. мед. н., проф. В.В. Сиволап).
- 2. Матеріали щодо планування кандидатських дисертацій:**
- аспіранта кафедри внутрішньої медицини № 3 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ) А.В. Антоненко на тему: «Особливості виникнення і прогнозування та підвищення ефективності лікування гастропатій, спричинених прийомом нестероїдних протизапальних препаратів, у хворих на остеоартроз» за спеціальністю 14.01.02 — внутрішні хвороби (науковий керівник — д. мед. н., проф. А.С. Свінцицький);
 - аспіранта кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб Буковинського державного медичного університету (Чернівці) В.В. Бойка на тему: «Фармакогенетична корекція метаболічних порушень в лікуванні хворих на артеріальну гіпертензію у поєднанні з ішемічною хворобою серця та цукровим діабетом типу 2» (науковий керівник — д. мед. н., проф. С.В. Білецький);
 - асистента кафедри загальної практики (сімейної медицини), фізичної реабілітації та спортивної медицини Івано-Франківського національного медичного університету Н.І. Борисенко на тему: «Перебіг метаболічного синдрому з розвитком цукрового діабету 2 типу та неалкогольної жирової хвороби печінки: обґрунтування застосування α -ліпоевої кислоти і дозованого фізичного навантаження» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Н.В. Скрипник);
 - заочного аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини № 3 Харківського національного медичного університету МОЗ України, лікаря-терапевта КЗОЗ «Міська поліклініка № 11» м. Харкова Т.С. Бутової на тему: «Особливості поєднаного перебігу артеріальної гіпертензії та цукрового діабету 2 типу у постменопаузі у залежності від поліморфізму генів ESR1 і AR» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Л.В. Журавльова);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки Харківського національного медичного університету МОЗ України М.О. Візір на тему: «Несфатин-1 та типи дисглікемії у хворих на гіпертонічну хворобу та ожиріння» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.М. Ковальова);
 - аспіранта кафедри пульмонології, фтизіатрії та фізіотерапії Інституту післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки ДВНЗ «Ужгородський національний університет» А.А. Галамби на тему: «Клініко-імунні розлади та якість життя хворих на бронхіальну астму з ожирінням, оптимізація реабілітаційного лікування» (науковий керівник — д. мед. н., проф. М.І. Товт-Коршинська);
 - заочного аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології Харківського національного медичного університету МОЗ України А.М. Граматюк на тему: «Динаміка маркерів апоптозу у хворих на хронічну хворобу нирок та ішемічну хворобу серця» (науковий керівник — д. мед. н., проф. П.Г. Кравчун);
 - асистента кафедри пропедевтики внутрішньої медицини ДУ «Кримський державний медичний університет імені С.І. Георгієвського» О.С. Глушка на тему: «Роль функціональних порушень щитоподібної залози у розвитку атеросклерозу у хворих на цукровий діабет 2 типу і шляхи їх корекції» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Є.С. Крутіков);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імуно-

- логії та алергології Харківського національного медичного університету МОЗ України В.Ю. Делевської на тему: «Фактори фіброзу та деградації екстрацелюлярного матрикса в прогресуванні хронічної серцевої недостатності у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень та артеріальну гіпертензію» (науковий керівник — д. мед. н., проф. П.Г. Кравчун);
- очного аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології Харківського національного медичного університету МОЗ України О.С. Єрмак на тему: «Регуляція судинного тону та функціональний стан лівого шлуночка у хворих на гострий інфаркт міокарда та ожиріння» (науковий керівник — д. мед. н., проф. П.Г. Кравчун);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології Харківського національного медичного університету МОЗ України Т.С. Заїкіної на тему: «Вплив маркерів пошкодження ендотелію та інсулінорезистентності на перебіг та прогноз гострого інфаркту міокарда у хворих з супутнім цукровим діабетом 2 типу» (науковий керівник — д. мед. н., проф. В.Д. Бабаджан);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри загальної практики — сімейної медицини та внутрішніх хвороб Харківського національного медичного університету МОЗ України П.В. Зайцева на тему: «Олігомерний матриксний протеїн, поліморфізм гена MMP2 та гормони щитоподібної залози при коморбідності аутоімунного тиреоїдиту та остеоартрозу» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Л.М. Пасієшвілі);
 - пошукувача кафедри кардіології та функціональної діагностики НМАПО імені П.Л. Шупика (Київ) Ю.І. Залізної на тему: «Прогнозування перебігу вперше виявленої фібриляції передсердь при наявності серцевої недостатності, цукрового діабету, хронічної хвороби нирок» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.Й. Жарінов);
 - аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини з основами кардіоревматології ДЗ «Луганський державний медичний університет» МОЗ України І.К. Калікіної на тему: «Електрорушійна сила серця і імуні-метаболічні зміни у хворих на ревматоїдний артрит, поєднаний з гіпертонічною хворобою, та їх корекція» (науковий керівник — д. мед. н., проф. В.І. Коломієць);
 - асистента кафедри госпітальної терапії № 1 та профпатології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» О.М. Коваленко на тему: «Зміни функціонального стану ендотелію судин та тромбоцитів у хворих на ХОЗЛ і артеріальну гіпертензію та їх патогенетично обґрунтована корекція в комплексному лікуванні» (науковий керівник — д. мед. н., проф. В.В. Родіонова);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки Харківського національного медичного університету МОЗ України Г.В. Кожем'яки на тему: «Остеопонтін, інтерлейкін 15 у формуванні дисфункції міокарда у хворих на гіпертонічну хворобу та ожиріння» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.М. Ковальова);
 - здобувача відділу захворювань печінки та шлунково-кишкового тракту ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України» (Харків) Т.Є. Козиревої на тему: «Діагностичне значення інфекції *Helicobacter pylori* у прогнозуванні сумарного серцево-судинного ризику у пацієнтів з ішемічною хворобою серця та ожирінням» (науковий керівник — д. мед. н., ст. наук. співр. О.В. Колеснікова);
 - аспіранта з відривом від виробництва кафедри терапії, ревматології та клінічної фармакології Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України Д.О. Корнієнко на тему: «Роль адипокінів у формуванні моторно-секреторних розладів при гастроєзофагальній рефлюксії хворобі із супутнім ожирінням та їх корекція в осіб молодого віку» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.А. Опарін);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри терапії і геріатрії НМАПО імені П.Л. Шупика (Київ) Д.Ю. Моревої на тему: «Особливості перебігу та лікування артеріальної гіпертензії у поєднанні з хронічною ішемічною хворобою серця у хворих з гастроєзофагальною рефлюксною хворобою» (науковий керівник — д. мед. н., проф. В.Ю. Приходько);
 - очного аспіранта кафедри госпітальної терапії № 1 та профпатології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» О.Ю. Ноди на тему: «Субклінічні прояви атеросклерозу та ризик серцево-судинних ускладнень у хворих на артеріальну гіпертензію в поєднанні з ревматоїдним артритом» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.В. Курята);
 - очного аспіранта кафедри загальної практики — сімейної медицини Запорізького державного медичного університету Т.В. Олійник на тему: «Оптимізація діагностики та лікування

- ішемічної хвороби серця, коморбідної з гіпотиреозом, на підставі визначення клініко-патогенетичної ролі нейрогуморальних та імунозапальних порушень» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Н.С. Михайловська);
- очного аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини № 3 Харківського національного медичного університету МОЗ України О.В. Пивоварова на тему: «Прогнозування розвитку та особливостей поєданого перебігу артеріальної гіпертензії та цукрового діабету 2 типу» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Л.В. Журавльова);
 - пошукувача кафедри терапії, ревматології та клінічної фармакології Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України Г.В. Руснак на тему: «Роль ендотеліальних та імуннозапальних факторів в формуванні анемії у хворих на хронічну хворобу нирок із супутньою гастроєзофагеальною рефлюксною хворобою» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.А. Опарін);
 - аспіранта з відривом від виробництва кафедри внутрішньої медицини з профпатологією ДЗ «Луганський державний медичний університет МОЗ України» М.О. Сівцової на тему: «Клініко-патогенетичні особливості перебігу та оптимізації лікування хворих, які перенесли інфаркт міокарда, у поєднанні з цукровим діабетом 2 типу» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Ю.М. Колчин);
 - аспіранта без відриву від виробництва кафедри терапії, ревматології та клінічної фармакології Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України В.П. Синельник на тему: «Механізми формування супутньої гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби при гіпертонічній хворобі у ліквідаторів аварії на ЧАЕС та їх корекція» (науковий керівник — д. мед. н., проф. О.А. Опарін);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології Харківського національного медичного університету МОЗ України О.С. Табаченко на тему: «Роль апеліну-12 та обестатину у прогресуванні структурно-функціональних змін лівого шлуночка при артеріальній гіпертензії та цукровому діабеті 2 типу» (науковий керівник — д. мед. н., проф. П.Г. Кравчун);
 - асистента кафедри внутрішньої медицини № 2 Донецького національного медичного університету імені М. Горького МОЗ України В.І. Тарасової на тему: «Коморбідність гіпертонічної хвороби та синдрому подразненого кишечника, клініко-патогенетичні особливості, оптимізація лікування» (науковий керівник — д. мед. н., проф. А.Е. Дорофєєв);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри загальної практики — сімейної медицини та внутрішніх хвороб Харківського національного медичного університету МОЗ України К.І. Терешкіна на тему: «Прогностично-діагностичне значення поліморфізму генів LCT, FDPS та VDR у осіб молодого віку, хворих на остеоартроз на тлі ожиріння» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Л.М. Пасієшвілі);
 - асистента кафедри терапії та сімейної медицини Інституту післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» Міністерства освіти і науки України Т.М. Тернушак на тему: «Оптимізація лікування та особливості факторів ризику атеросклерозу у хворих на неспецифічний виразковий коліт» (науковий керівник — д. мед. н., проф. І.В. Чопей);
 - очного аспіранта 1-го року навчання кафедри внутрішньої медицини № 3 Харківського національного медичного університету МОЗ України Г.Ю. Тимошенко на тему: «Взаємозв'язок порушень метаболізму жовчних кислот, ліпідного профілю та інсулінорезистентності у хворих на цукровий діабет 2 типу та біліарну патологію» (науковий керівник — д. мед. н., проф. Л.В. Журавльова);
 - молодшого наукового співробітника відділу артеріальної гіпертонії ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України» К.О. Юшка на тему: «Ангіотензин-(1–7), апелін крові та показники кардіометаболічного ризику ускладнень у хворих на гіпертонічну хворобу з цукровим діабетом 2 типу» (науковий керівник — д. мед. н., проф. С.М. Коваль).
- 3. Матеріали щодо доцільності видання, поширення та впровадження інформаційних листів:**
- «Оптимізація ефективності лікування хворих на гострий інфаркт міокарда, сполучений з неалкогольною жировою хворобою печінки» укладачів І.Є. Белої, В.І. Коломійця, О.І. Нішкундай із ДЗ «Луганський державний медичний університет»;
 - «Спосіб діагностики гастродуоденальної рефлюксної хвороби у студентів із супутнім ожирінням» укладачів О.А. Опаріна, А.Г. Опаріна, Н.В. Лаврової, Д.О. Корнієнко, Ю.І. Двояшкіної, Л.О. Хоменко із Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України.

4. Матеріали щодо доцільності залучення нововведень до Реєстру медико-біологічних нововведень МОЗ України:

- «Спосіб діагностики гострого Q-позитивного інфаркту міокарда лівого шлуночка, сполученого з хронічними захворюваннями печінки невірусного генезу» укладачів І.Є. Беллої, В.І. Коломійця, Є.Д. Андросова із ДЗ «Луганський державний медичний університет»;
- «Спосіб реабілітації хворих при сполученій патології» укладачів Ю.О. Маніщенкової, Л.В. Шкали із ДЗ «Луганський державний медичний університет»;
- «Спосіб діагностики остеопорозу у жінок з гіпертонічною хворобою, поєднаною з остеоартритом, у постменопаузальному періоді» укладачів В.В. Поворознюк, В.І. Коломійця, О.І. Нішкумай, Н.Б. Некрасової із ДЗ «Луганський державний медичний університет»;
- «Спосіб реабілітації хворих ішемічною хворобою серця у сполученні з цукровим діабетом 2 типу» укладачів Л.В. Шкали та О.В. Соніної

із ДЗ «Луганський державний медичний університет МОЗ України».

5. Матеріали щодо доцільності видання, поширення та впровадження методичних рекомендацій:

- «Пульмональна реабілітація хворих на хронічне обструктивне захворювання легень на тлі ожиріння або дефіциту маси тіла» укладачів Г.Я. Ступницької та О.І. Федіва із Буковинського державного медичного університету МОЗ України (Чернівці);
- «Оцінка структурної цілістності ендотелію та проявів патологічних змін у судинах при гострому коронарному синдромі у пацієнтів з хронічною хворобою нирок» укладачів І.І. Топчія, М.П. Копиці, О.М. Кірієнка, О.М. Аболмасова, Ж.М. Герасименко із ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України» (Харків).

Нині на рецензуванні в ЕПК «Терапія» залишаються матеріали 1 докторської, 7 кандидатських дисертацій та 1 методичної рекомендації.

*Підготував В.А. Чернишов,
секретар Експертної проблемної комісії «Терапія»
МОЗ та НАМН України*